

## Zpět na média

Jindřiška Ptáčková

### **Objatý životem**

Ten, koho intenzivně nezasáhla šedesátá léta, nezažil to, co bych nazvala explozí ducha svobody.

Drtivá většina těch, co je prožili, si válela svoji hovnivou kuličku a život kolem je mýjel, aniž by postrehli sebemenší projev proměny myšlení, vnímání, tvoření. Pak tu byli ti, kteří atmosféru zachytili, možná i procítili a nechali se jí nést.

Těch, kteří ji skutečně tvořili, byla zdánlivě hrstka, ale byli to právě oni, kdo oněch necelých deset let, u nás v samém závěru utnutých, v sobě nesli dál.

Právě mezi ně patřil Pavel Vrba.

Ze sbírky jeho veršů Rumová nevěsta na mě znovu dýchla nespoutanost mysli a výtrysk spontánního tvoření, nezávislého na touze po uznání.

Nebýt jeho ženy Marie, nespátřila by světlo světa. I když Pavla mohlo občas napadnout posbírat verše na okraji listů, popsaných k dokonalosti dovedených písňových textů či na pivních táčcích nebo hospodských účtenkách, nikdy k tomu nedošlo. Nechával je zapomenuté, syrové, tak, jak je jeho tvořivá síla vyvrhla a už mu nestály za to, aby je dále piloval do líbivé podoby. A právě v tom je jejich síla, autenticita, pravdivost, svoboda. Z nich cítíte, jak silně ho šedesátá léta poznamenala a on je v sobě nesl dál, nezasazený tupostí normalizace.

Proč se ani v letech nastalé svobody nesnažil dát své básně dohromady a uvést je na světlo světa? Možná ze skromnosti či přesněji umělecké pokory, té vzácné vlastnosti, která je dána jen velkým tvůrcům. Anebo možná proto, že byly jen a jen jeho, byly jeho nejnítějnější součástí... snad.

Ta knížka, Rumová nevěsta, vydaná v roce 2015, je ve své skromnosti krásná. Ilustrátor Michael Cerný, ač o generaci mladší, dokonale procítil smysl veršů, jako by byl s jejich autorem duchem spjatý.

Mnohé básně, jako například titulní Rumová nevěsta či nádherně nostalgická Kytara z půdy, jako by volaly po hudebním ztvárnění. Ale musel by to být echt skladatel, který by se vyrovnal jejich síle.

Myslím si, že tuhle knížku by měli číst nejen pamětníci, ale hlavně a především mladí lidé. Neboť ani sebelepší učitel či učebnice dějepisu nedokážou vydat svědectví o duchu doby, která v sobě nesla zárodek svobody, která se ještě ani zdaleka nepřiblížila k dokonalosti.

Pavla Vrba život objímal. A on mu ta objetí uměl vracet.

[Zpět na začátek ukázky](#)